ДУНДГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн удирдлагын ордон, 7-р баг, Сайнцагаан сум
Дундговь аймаг 48090 Утас: 70592439, 70592208,
70593208, Цахим хаяг: dundgovi@audit.gov.mn

2025.02.17 № 05

танай ____________ -ны № ____________ -т

**ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН
ДЭЛГЭРХАНГАЙ СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГА Ё.САЙХАНТУЯА ТАНАА**

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дундговь аймгийн Дэлгэрхангай сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дундговь аймгийн Дэлгэрхангай сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн анхаарал хандуулах, ач холбогдолтой зүйлийн талаар тодруулахад Монгол улсын Засгийн газрын шийдвэрээр 2024 оны 04 сарын сарын 01-ээр төрийн албан хаагчийн үндсэн цалинг нэмсэнтэй холбоотой цалингийн зардал өмнөх оноос 183.9 сая төгрөгөөр өссөн байна. Уг үйл явцыг санхүүгийн тайланд толилуулсан бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй асуудал гараагүй болно.

Тус байгууллагын чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй бөгөөд үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй.

Аудитын гол асуудал

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад материаллаг буруу тайлагналын өндөр үнэлэгдсэн эрсдэл, нөлөө бүхий эрсдэл, удирдлагын үлэмж хэмжээний шийдэл орсон асуудал байхгүй.

Бусад асуудлын хэсэг

2025000021

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй зохистой гэж үзлээ.

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний 13 зорилт, 85 арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлж, сумын Засаг даргатай байгуулсан гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний үнэлгээгээр 95.3 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Р.МӨНХТОГТОХ

ДУНДГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дундговь аймгийн Дэлгэрхангай сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын тайлан

Аудитын код: ДУА-2025/22/НА-СТА-ТШЗ

Аудитын газрын дарга,
тэргүүлэх аудитор: Р.Мөнхтогтох
Утас: 70592439
Цахим хаяг: Munkhtogtokhr@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Т.Оюун-Эрдэнэ
Утас: 70592225
Цахим хаяг: Oyunerdenet@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Т.Батсайхан
Утас: 70593113
Цахим хаяг: Batsaikhant@audit.gov.mn

Цахим хуудас: www.audit.mn

Дундговь аймаг

2025 он

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

0

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ 2

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ 4

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан 4

2.2 Аудит хийсэн санхүү үр дүнгийн тайлан 5

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан 6

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан 8

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 8

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан 10

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА 10

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа 10

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин 10

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал 11

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд 11

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв 12

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН 13

4.1 Ерөнхий зүйл 13

4.2 Материаллаг байдал 13

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт 13

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал 13

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт 13

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт 14

4.5.1 Завсрын аудитын талаар 14

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал 14

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ 14

5.1 Албан шаардлага 14

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ 16

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

ДУНДГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР
Нутгийн удирдлагын ордон, 7-р баг, Сайнцагаан сум
Дундговь аймаг 48090 Утас: 70592439, 70592208,
70593208, Цахим хаяг; dundgovi@audit.gov.mn

2025.02.17 № 05

танай ______________ -ны № ______________ -т

ДУНДГОВЬ АЙМГИЙН ДЭЛГЭРХАНГАЙ СУМЫН ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН ДАРГА Ё.САЙХАНТУЯА ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Дундговь аймгийн Дэлгэрхангай сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Дундговь аймгийн Дэлгэрхангай сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Санхүүгийн тайлангийн тухай хэрэглэгчдийн анхаарал хандуулах, ач холбогдолтой зүйлийн талаар тодруулахад Монгол улсын Засгийн газрын шийдвэрээр 2024 оны 04 сарын сарын 01-ээр төрийн албан хаагчийн үндсэн цалинг нэмсэнтэй холбоотой цалингийн зардал өмнөх оноос 183.9 сая төгрөгөөр өссөн байна. Уг үйл явцыг санхүүгийн тайланд толилуулсан бөгөөд санхүүгийн тайланд толилуулаагүй асуудал гараагүй болно.

Тус байгууллагын чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй бөгөөд үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй.

Аудитын гол асуудал

Тайлант үеийн санхүүгийн тайлангийн аудитад материаллаг буруу тайлагналын өндөр үнэлэгдсэн эрсдэл, нөлөө бүхий эрсдэл, удирдлагын үлэмж хэмжээний шийдэл орсон асуудал байхгүй.

Бусад асуудлын хэсэг

2025000122

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоходхүрэлцээтэй зохистой гэж үзлээ.

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Байгууллагын жилийн гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний 13 зорилт, 85 арга хэмжээг бүрэн хэрэгжүүлж, сумын Засаг даргатай байгуулсан гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний үнэлгээгээр 95.3 хувийн гүйцэтгэлтэй гэж тайлагнасан байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Р.МӨНХТОГТОХ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	**ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**201,271,746.07**	**221,176,656.07**
31	**МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ**	1,729,828.07	2,534,828.07
311	**Кассад байгаа бэлэн мөнгө**	-	-
312	**Банканд байгаа бэлэн мөнгө**	1,729,828.07	2,534,828.07
3121	**Төгрөг**	1,729,828.07	2,534,828.07
31216	Нэмэлт санхүүжилтийн арилжааны банк	-	10,000.00
31218	Ахмадын сангийн харилцах	1,729,828.07	2,524,828.07
33	**АВЛАГА**	715,398.00	3,082,118.00
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	38,000.00	-
335	**Бусад авлага**	677,398.00	3,082,118.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	400,000.00	3,082,118.00
3352	Хувь хүмүүсээс авах авлага	277,398.00	-
35	**БАРАА МАТЕРИАЛ**	198,826,520.00	215,559,710.00
351	**Түүхий эд материал**	40,000.00	5,304,340.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	40,000.00	-
35130	Эм боох материал	-	5,304,340.00
354	**Хангамжийн материал**	198,786,520.00	210,255,370.00
35410	Бичиг хэргийн материал	1,415,175.00	1,796,175.00
35420	Аж ахуйн материал	195,176,345.00	202,450,045.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл		
35440	Түлш, шатах тослох материал	424,000.00	1,912,750.00
35450	Барилгын засварын материал	1,771,000.00	4,096,400.00
2	**ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН**	**1,471,152,331.00**	**1,639,858,727.14**
39	**ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ**	1,471,152,331.00	1,639,858,727.14
392	**Биет хөрөнгө**	1,380,461,037.11	1,552,402,258.25
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	916,367,081.16	1,111,578,783.03
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(259,400,670.41)	(298,564,767.94)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	314,144,007.00	346,649,207.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(89,322,997.25)	(130,634,988.72)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	417,259,740.20	436,850,521.46
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(143,310,346.02)	(175,322,148.05)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	108,933,317.30	165,478,960.64
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(23,385,599.87)	(42,809,814.17)
39213	Түүх соёл, музейн дурсгалт зүйлс	5,702,505.00	5,702,505.00
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	133,474,000.00	133,474,000.00
393	**Биет бус хөрөнгө**	90,691,293.89	87,456,468.89
39301	Программ хангамж	14,996,625.00	15,059,125.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(4,473,331.11)	(7,472,656.11)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	80,168,000.00	79,870,000.00
3	**НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II**	**1,672,424,077.07**	**1,861,035,383.21**
4	**НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР**	**511,209.60**	**11,129,722.36**
41	**БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР**	511,209.60	11,129,722.36
413	**Өглөг**	511,209.60	11,129,722.36
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	216,009.60	-
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	295,200.00	8,800.00
4136	**Бусад өглөг**	-	11,120,922.36
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	10,286,389.11
41363	Татварын өглөг /ТӨҮГ/	-	804,308.25
41364	НДШ - ийн өглөг /ТӨҮГ/	-	30,225.00
5	**ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН**	**1,671,912,867.47**	**1,849,905,660.85**
51	**Засгийн газрын хувь оролцоо**	1,671,912,867.47	1,849,905,660.85
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	469,902,823.77	469,902,823.77
51101	Өмч: - төрийн	469,902,823.77	469,902,823.77
512	**Хуримтлагдсан үр дүн**	1,034,802,990.68	1,212,795,784.06
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	627,906,101.80	1,034,802,990.68

51220	Тайлант үеийн үр дүн	406,896,888.88	177,992,793.38
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	167,207,053.02	167,207,053.02
6	**ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V**	**1,672,424,077.07**	**1,861,035,383.21**

2.2 Аудит хийсэн санхүү үр дүнгийн тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)**	**1,083,367,050.22**	**1,322,357,500.92**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**530,551,496.57**	**467,878,555.96**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	530,551,496.57	467,878,555.96
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	530,551,496.57	467,878,555.96
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,729,828.07	2,500,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,845,207.20	2,946,228.60
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	525,976,461.30	462,432,327.36
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**552,815,553.65**	**854,478,944.96**
1310	**Улсын төвлөрсөн төсвөөс**	-	-
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	31,193,253.65	43,271,244.96
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,000,000.00	2,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,513,451.00	28,409,904.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	11,679,802.65	12,861,340.96
131106	Төсвийн урамшуулал		
1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	521,622,300.00	811,207,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	521,622,300.00	811,207,700.00
2	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН**	**675,845,261.28**	**1,039,673,102.84**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**675,845,261.28**	**1,039,673,102.84**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	642,952,184.42	975,702,715.84
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	322,234,056.80	506,149,798.12
210101	Үндсэн цалин	218,884,865.39	301,798,986.08
210102	Нэмэгдэл	82,570,591.41	171,142,062.04
210104	Урамшуулал	20,778,600.00	33,208,750.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	39,185,685.08	61,119,156.05
210201	Тэтгэврийн даатгал	27,387,884.44	43,022,733.39
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,222,340.64	5,061,498.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,577,872.54	2,530,749.01
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	542,006.62	2,100,834.73
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,455,580.84	8,403,340.92
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	27,415,571.70	33,528,064.99
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,592,369.70	9,850,392.49
210302	Түлш, халаалт	21,236,002.00	23,542,172.50
210303	Цэвэр, бохир ус	587,200.00	135,500.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	35,923,534.42	42,287,650.00
210401	Бичиг хэрэг	4,959,650.00	2,769,650.00
210402	Тээвэр, шатахуун	21,961,790.00	19,240,750.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,891,832.42	3,436,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,319,000.00	100,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	4,791,262.00	6,183,450.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	10,557,500.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	12,848,620.00	2,705,496.00
210604	Урсгал засвар	12,848,620.00	2,705,496.00

2107	**Томилолт, зочны зардал**	18,130,000.00	23,474,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	18,130,000.00	23,474,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	29,021,618.60	46,695,522.60
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	26,817,060.00	44,151,684.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	678,900.00	823,050.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	266,749.60	593,497.60
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	99,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	600,000.00	440,000.00
210807	Газрын төлбөр	570,909.00	587,791.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	158,193,097.82	259,743,028.08
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	23,834,466.00	59,966,237.20
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	500,000.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	134,358,631.82	199,276,790.88
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	32,893,076.86	63,970,387.00
2131	**Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг**	-	-
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	15,608,600.00	57,139,358.50
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	1,072,500.00	2,500,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	7,511,100.00	7,497,500.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	45,141,858.50
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,025,000.00	2,000,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	17,284,476.86	6,831,028.50
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	17,284,476.86	6,831,028.50
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)**	**407,521,788.94**	**282,684,398.08**
225	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН**	624,900.06	104,701,604.70
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	125,000.06	75,598,182.34
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	499,900.00	11,120,922.36
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал-бараа материал		17,982,500.00
4	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)**	(624,900.06)	(104,701,604.70)
5	**НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)**	**406,896,888.88**	**177,992,793.38**

2.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)**	**557,008,390.92**	**860,355,371.56**
12	**ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО**	**4,192,837.27**	**5,876,426.60**
120	**Нийтлэг татварын бус орлого**	4,192,837.27	5,876,426.60
120004	**Төсөв байгууллагын өөрийн орлого**	4,192,837.27	5,876,426.60
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	446,250.00	2,500,000.00
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	3,089,259.20	3,366,426.60
1200044	Гадаадын эх үүсвэрээс санхүүжих	657,328.07	10,000.00
13	**ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО**	**552,815,553.65**	**854,478,944.96**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	31,193,253.65	43,271,244.96
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	2,000,000.00	2,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	17,513,451.00	28,409,904.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	11,679,802.65	12,861,340.96
131106	Төсвийн урамшуулал		

1320	**Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих**	521,622,300.00	811,207,700.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	521,622,300.00	811,207,700.00
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)**	**541,054,062.85**	**847,570,371.56**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	**541,054,062.85**	**847,570,371.56**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	**508,160,985.99**	**783,608,784.56**
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	322,056,049.33	506,365,807.72
210101	Үндсэн цалин	218,835,031.69	301,976,995.68
210102	Нэмэгдэл	82,442,417.64	171,180,062.04
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт		
210104	Урамшуулал	20,778,600.00	33,208,750.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс		
210106	Ажиллагчдад төлсөн /ТӨҮГ/		
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	39,185,487.94	61,119,156.05
210201	Тэтгэврийн даатгал	27,211,685.38	43,022,733.39
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,222,340.64	5,061,498.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,577,872.54	2,530,749.01
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	556,181.08	2,100,834.73
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	5,617,408.30	8,403,340.92
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	27,415,571.70	33,528,064.99
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,592,369.70	9,850,392.49
210302	Түлш, халаалт	21,236,002.00	23,542,172.50
210303	Цэвэр, бохир ус	587,200.00	135,500.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	31,934,322.42	31,426,900.00
210401	Бичиг хэрэг	3,176,050.00	3,234,650.00
210402	Тээвэр, шатахуун	21,110,790.00	20,729,500.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,891,832.42	3,436,300.00
210404	Ном, хэвлэл	110,000.00	-
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,319,000.00	100,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,326,650.00	3,926,450.00
2105	**Нормативт зардал**	650,000.00	1,045,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	650,000.00	1,045,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	16,781,270.00	4,091,096.00
210604	Урсгал засвар	16,781,270.00	4,091,096.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	18,130,000.00	23,474,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	18,130,000.00	23,474,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	29,021,618.60	46,695,522.60
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	26,817,060.00	44,151,684.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох		
210803	Даатгалын үйлчилгээ	678,900.00	823,050.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	266,749.60	593,497.60
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	88,000.00	99,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	600,000.00	440,000.00
210807	Газрын төлбөр	570,909.00	587,791.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	22,986,666.00	75,863,237.20
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21,674,966.00	75,363,237.20
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	1,311,700.00	500,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	**32,893,076.86**	**63,961,587.00**
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	15,608,600.00	57,130,558.50
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	1,072,500.00	2,500,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	7,511,100.00	7,488,700.00

213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	-	45,141,858.50
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	7,025,000.00	2,000,000.00
2134	**Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт**	17,284,476.86	6,831,028.50
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	17,284,476.86	6,831,028.50
3	**ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)**	**15,954,328.07**	**12,785,000.00**
5	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)**	**14,225,000.00**	**11,980,000.00**
22	**ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ**	**14,225,000.00**	**11,980,000.00**
2200	**Дотоод эх үүсвэрээр**	14,225,000.00	11,980,000.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	14,225,000.00	11,980,000.00
2260	**Гадаад эх үүсвэрээр**	-	-
226001	Гадаад эх үүсвэрээр		
6	**ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)**	**(14,225,000.00)**	**(11,980,000.00)**
8	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)**	1,729,328.07	805,000.00
9	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	500.00	1,729,828.07
10	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	1,729,828.07	2,534,828.07

2.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2016 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	469,902,823.77	167,207,053.02	627,905,904.07	1,265,015,780.86
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	197.73	197.73
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**469,902,823.77**	**167,207,053.02**	**627,906,101.80**	1,265,015,978.59
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	406,896,888.88	406,896,888.88
2016 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**469,902,823.77**	**167,207,053.02**	**1,034,802,990.68**	1,671,912,867.47
2017 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	**469,902,823.77**	**167,207,053.02**	**1,034,802,990.68**	1,671,912,867.47
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	**469,902,823.77**	**167,207,053.02**	**1,034,802,990.68**	1,671,912,867.47
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	177,992,793.38	177,992,793.38
2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	**469,902,823.77**	**167,207,053.02**	**1,212,795,784.06**	1,849,905,660.85

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны	
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**		
2	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	813,207,700.00	812,036,683.41
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	813,207,700.00	812,036,683.41
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	756,058,300.00	754,906,124.91
2101	**Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил**	506,568,400.00	506,365,807.72

210101	Үндсэн цалин	302,163,100.00	301,976,995.68
210102	Нэмэгдэл	171,196,500.00	171,180,062.04
210104	Урамшуулал	33,208,800.00	33,208,750.00
2102	**Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл**	61,709,600.00	61,119,156.05
210201	Тэтгэврийн даатгал	43,098,500.00	43,022,733.39
210202	Тэтгэмжийн даатгал	5,064,600.00	5,061,498.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,532,400.00	2,530,749.01
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,203,000.00	2,100,834.73
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,811,100.00	8,403,340.92
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	26,304,300.00	26,294,239.34
210301	Гэрэл, цахилгаан	2,626,500.00	2,616,566.84
210302	Түлш, халаалт	23,542,300.00	23,542,172.50
210303	Цэвэр, бохир ус	135,500.00	135,500.00
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	28,508,400.00	28,500,150.00
210401	Бичиг хэрэг	3,234,700.00	3,234,650.00
210402	Тээвэр, шатахуун	20,272,500.00	20,264,750.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,036,300.00	3,036,300.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	100,000.00	100,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,864,900.00	1,864,450.00
2105	**Нормативт зардал**	1,045,000.00	1,045,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,045,000.00	1,045,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	14,467,400.00	14,467,396.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	3,980,000.00	3,980,000.00
210604	Урсгал засвар	10,487,400.00	10,487,396.00
2107	**Томилолт, зочны зардал**	23,814,000.00	23,474,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	23,814,000.00	23,474,000.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	44,200,100.00	44,199,838.60
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	41,656,000.00	41,656,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	823,100.00	823,050.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	593,600.00	593,497.60
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	99,500.00	99,500.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	440,000.00	440,000.00
210807	Газрын төлбөр	587,900.00	587,791.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	49,441,100.00	49,440,537.20
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	48,941,100.00	48,940,537.20
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	500,000.00	500,000.00
213	**УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ**	57,149,400.00	57,130,558.50
2132	**Бусад урсгал шилжүүлэг**	57,149,400.00	57,130,558.50
213203	Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр, тэтгэмж	2,500,000.00	2,500,000.00
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	7,507,500.00	7,488,700.00
213208	Хөдөө орон нутагт тогтвор суурьшилтай ажилласан албан хаагчдад төрөөс үзүүлэх дэмжлэг	45,141,900.00	45,141,858.50
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	2,000,000.00	2,000,000.00
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	813,207,700.00	812,036,683.41
1320	**ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ**	811,207,700.00	808,670,256.81
122005	Орон нутгийн төсвөөс	811,207,700.00	808,670,256.81
120004	**ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС**	2,000,000.00	3,366,426.60
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,000,000.00	3,366,426.60
4	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл**	-	-

5	**Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл**	-	-

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	**НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН**	-	**43,271,244.96**
21	**УРСГАЛ ЗАРДАЛ**	-	**38,977,659.65**
210	**БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ**	-	38,977,659.65
2103	**Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал**	-	7,233,825.65
210301	Гэрэл, цахилгаан	-	7,233,825.65
2104	**Хангамж, бараа материалын зардал**	-	2,926,750.00
210401	Бичиг хэрэг		
210402	Тээвэр, шатахуун	-	464,750.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	-	400,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	-	2,062,000.00
2106	**Эд хогшил, урсгал засварын зардал**	-	1,603,700.00
210604	Урсгал засвар	-	1,603,700.00
2108	**Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж**	-	2,495,684.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	2,495,684.00
2109	**Бараа үйлчилгээний бусад зардал**	-	24,717,700.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	24,717,700.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		
2133	**Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг**	-	**4,293,585.31**
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	4,293,585.31
II	**ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР**	-	**43,271,244.96**
1311	**Нэмэлт санхүүжилтийн орлого**	-	**43,271,244.96**
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	2,000,000.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	28,409,904.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	12,861,340.96
131106	Төсвийн урамшуулал		
IV	**НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)**		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл		

3. САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН ТОДРУУЛГА

3.1 Байгууллага, түүний үйл ажиллагаа

Дундговь аймгийн Дэлгэрхангай сумын Засаг даргын Тамгын газар нь төрийн үйлчилгээний үйл ажиллагаа явуулдаг, Төсвийн ерөнхийлөн захирагчийн харьяа байгууллага юм.

Тухайн байгууллага эрхэм зорилгоо "Төрийн үйлчилгээний шуурхай байдал, чанар хүртээмжийг сайжруулж, өрхийн амьжиргааны чадавхыг дээшлүүлэх хүний хөгжлийг бүх талаар хангах замаар орон нутгийн тогтвортой хөгжлийг хангана." гэж тодорхойлжээ.

3.2 Байгууллагын гадаад, дотоод орчин

Байгууллагын үйл ажиллагаанд мөрддөг хуулиудад өөрчлөлт ороогүй. Харин төрийн албан хаагчдын цалин хөлстэй холбоотой Засгийн газрын 2024 оны "Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай" 128 дугаар тогтоолыг хэрэгжүүлж эхэлсэн байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж буй дотоод хяналтаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллага нь дотоод аудитын нэгжгүй, дотоод аудитыг Санхүүгийн хяналт, дотоод аудитын албанаас хийдэг, тус онд хяналт, шалгалт хийгээгүй байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг, түүний гүйцэтгэсэн ажлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Дундговь аймгийн Дэлгэрхангай сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккруэл сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн, тус байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

3.4 Нягтлан бодох бүртгэлийн гол бодлого, толилуулгад гарсан өөрчлөлтүүд

Сангийн сайдын 2023 оны 211 дүгээр тушаалаар "Ангилал шинэчлэн батлах тухай", 229 дугаар тушаалаар "Төсвийн байгууллагын дагаж мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн журам"-ыг 2024 оны 01 дүгээр сараас дагаж мөрдөхөөр баталсан. Гэвч тус онд санхүүгийн үйл ажиллагаанд нэвтрүүлэх зохион байгуулалтын арга хэмжээ бүрэн хийгдэж дуусаагүйтэй холбоотой дээрх журмууд хэрэгжээгүй байна.

Иймд Дундговь аймгийн Дэлгэрхангай сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайланг Сангийн сайдын 2006 оны 388 дугаар тушаалаар баталсан "Төсөвт байгууллагад мөрдөх нягтлан бодох бүртгэлийн дансны заавар"-ын дагуу бэлтгэсэн байна.

Тайлант хугацаанд Дундговь аймгийн Дэлгэрхангай сумын Засаг даргын Тамгын газрын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогод өөрчлөлт ороогүй байна.

Тайлант оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 188,611.3 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөгөөр/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	1,729.8	2,534.8	805.0
Авлага	715.4	3,082.1	2,366.7
Бараа материал	198,826.5	215,559.7	16,733.2
Нөөцийн бараа			-
Үндсэн хөрөнгө	1,471,152.3	1,639,858.7	168,706.4
Нийт хөрөнгө	**1,672,424.0**	**1,861,035.3**	**188,611.3**
Өр төлбөр	511.2	11,129.7	10,618.5
Засгийн газрын хувь оролцоо	1,671,912.8	1,849,905.6	177,992.8
Өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө	**1,672,424.0**	**1,861,035.3**	**188,611.3**

Мөнгөн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 2,534.8 мянган төгрөг болж 805.0 мянган төгрөгөөр өссөн нь ахмадын сангийн үлдэгдэл байна.

Тайлант онд үнэ төлбөргүй хүлээн авсан 431,601.4 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, 27,748.8 мянган төгрөгийн бараа материалыг хүлээн авч бүртгэл, тайланд тусгажээ. Үндсэн хөрөнгийн дансны үлдэгдэл 168,706.4 мянган төгрөгөөр өссөн нь Орон нутгийн хөгжлийн сангаас малын угаалгын банн болон универсал трактор хүлээн авч бүртгэсэнтэй холбоотой байна. Бараа материалын данс тайлант оны худалдан авалтаас шалтгаалж 16,733.2 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Аймгийн иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурлын 2024 оны "Сумын эмийн эргэлтийн сан ОНӨААТҮГ-уудыг татан буулгах тухай" 16 дугаар тогтоолын дагуу 3,082.1 мянган төгрөгийн авлага, 11,120.9 мянган төгрөгийн өглөг, 12,163.5 мянган төгрөгийн үндсэн хөрөнгө, 8,446.3 мянган төгрөгийн бараа материал, 10.0 мянган төгрөгийг харилцах дансны үлдэгдлийг тус тус бүртгэж авсан байна.

Засгийн газрын оролцоо дансны үлдэгдэл 1,849,905.6 мянган төгрөг болж 177,992.8 мянган төгрөгөөр өссөн нь тайлант оны үр дүнгээс шалтгаалжээ.

3.5 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.5.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллагын 2024 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг орон нутгийн төсвөөс 687,600.0 мянган төгрөгөөр тооцон төлөвлөж дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Төсвийн төслийн саналаас зардлыг 78,507.4 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж, 766,107.4 мянган төгрөгөөр батлагдсаныг төсвийн жилийн дундуур 47,100.3 мянган төгрөгөөр нэмэгдүүлж нийт 813,207.7 мянган төгрөг болгон тодотгосон байна.

3.5.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Төсвийн захирагчийн хэрэгжүүлэх 1 хөтөлбөрийн 8 арга хэмжээг санхүүжүүлэхээр орон нутгийн төсвөөс 813,207.7 мянган төгрөгийн төсөв батлагджээ. Төсвийн жилийн дундуур тодотгосон нь ЗГ-ын "Төрийн албаны зарим албан тушаалын цалингийн хэмжээ, доод хэмжээг шинэчлэн тогтоох тухай " 2024 оны 128 дугаар тогтоолоор төрийн албан хаагчдын цалинг нэмсэнтэй холбоотой байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэлийг 812,036.6 мянган төгрөг буюу 99.8 хувьтай зарцуулж, 2,537.4 мянган төгрөгийг буцаан орон нутгийн төсөвт төвлөрүүлжээ. Өөрийн орлогын төлөвлөгөөг 1,366.4 мянган төгрөгөөр давуулан биелүүлж орон нутгийн орлогын дансанд төвлөрүүлсэн.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 99.8 хувьтай байгаа нь цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил, ажил олгогчоос төлөх шимтгэл, албан томилолтын зардлыг тус тус дутуу зарцуулсантай холбоотой байна.

Аудитаар бараа үйлчилгээний бусад зардал болон бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил үйлчилгээний төлбөрийн зардалтай холбоотой алдаа, зөрчил илрээгүй.

Хүснэгт 2. Хөтөлбөр, арга хэмжээний төлөвлөгөө, гүйцэтгэл /мянган төгрөгөөр/

Хөтөлбөр, арга хэмжээ	Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Зөрүү	Биелэлт
80101[1]	596,295.6	595,288.9	1,006.7	99.8
80106[2]	121,921.6	121,776.6	145.0	99.9
80714[3]	2,500.0	2,500.0	-	100.0
80801[4]	7,507.5	7,488.7	18.8	99.7
80802[5]	47,141.9	47,141.9	-	100
81102[6]	32,741.1	32,740.5	0.6	100
82212[7]	100.0	100.0	-	100.0
82801[8]	5,000.0	5,000.0	-	100.0
70106	**813,207.7**	**812,036.6**	**1,171.1**	**99.8**

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.5.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т "нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна" гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

[1] Үндсэн үйл ажиллагааны зардал
[2] Баг хорооны үйл ажиллагаа
[3] Ахмад настнуудад үзүүлэх хөнгөлөлт
[4] Нөхөн олговор

[5] Ажил олгогчоос олгох тэтгэмж, урамшуулал
[6] Орон нутгийн нөөц хөрөнгө
[7] Хог хаягдал цэвэрлэх үйлчилгээ
[8] Улсын их баяр наадам

Тайлант онд дээд шатны төсөв захирагчаас 28,409.9 мянга, Эхлэл ургац энержи ХХК-аас нийгмийн хариуцлагын хүрээнд хандиваар 2,000.0 мянга, үндсэн үйл ажиллагаанаас 12,861.3 мянган орлогыг тус тус бүрдүүлжээ. Тус зардлын дийлэнх хувийг худгийн зардал, жилийн эцсийн мал тооллоготой холбоотой зардал, мал эмнэлгийн үйлчилгээний зардал, байгалийн гамшгийг бууруулах зардалд зарцуулж, үлдэгдэл 4,293.6 мянган төгрөгийг буцаан төвлөрүүлжээ.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

4. АУДИТЫН ТАЙЛАН

4.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д "*Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана*" заасны дагуу Дундговь аймгийн Дэлгэрхангай сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд аудит хийгдэх байгууллага, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал, аудитаар илрүүлсэн буруу илэрхийлэл, түүнийг шийдвэрлэсэн байдал, дараагийн аудитаар анхаарах асуудал болон аудиторын дүгнэлт, дүгнэлтийн үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Аудитыг Дундговь аймаг дахь Төрийн аудитын газрын Ахлах аудитор Т.Батсайхан гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг аудитын менежер Т.Оюун-Эрдэнэ, газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор Р.Мөнхтогтох нар тус тус хэрэгжүүлсэн.

Дундговь аймгийн Дэлгэрхангай сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Дундговь аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2025 оны 01 дүгээр сарын 21-ны өдрийн 32 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

4.2 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр санхүүгийн тайлангийн санхүү үр дүнгийн нийт зардлаар сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэлийг дунд гэж үнэллээ.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг санхүү, үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 1,039,673.1 мянган төгрөгөөс 1 хувиар буюу 10,369.7 мянган төгрөгөөр тогтоож, гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг түвшнийг шинэчлэн тогтоогүй болно.

4.3 Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилт

Төрийн хэмнэлтийн тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой 32 горим сорилыг төлөвлөж, хэрэгжүүлэхэд Цахим дэлгүүрт бараа үйлчилгээгээ байршуулаагүй этгээдээс тоног төхөөрөмж худалдан авсан зөрчил илэрсэн. Нийт батлагдсан төсвийн 99.8 хувийг зарцуулж, 2,537.4 мянган төгрөгийн хэмнэлтийг бий болгож орон нутгийн төсөвт буцаан төвлөрүүлжээ. Хэмнэлтийн дийлэнх хувь нь зардлын хэмнэлт байна.

4.4 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайланд өгөх аудиторын дүгнэлтээс тусад нь салгах хэрэгтэй гэж заасан байна.

4.4.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан "Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам"-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 4 төрлийн мэдээллийг шилэн дансны цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Дундговь аймгийн Дэлгэрхангай сумын Засаг даргын Тамгын газар нь 2024 онд нийт 812,036.6 мянган төгрөгийн мэдээллийг шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд ил тод, бүрэн байршуулж, хуулийн хэрэгжилт 100.0 хувьтай байсан.

4.4.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Бусад хууль тогтоомжийн хэрэгжилтэд тусгайлсан аудит хийгдээгүй болно. Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим сорилд үндэслэн шилэн дансанд байршуулсан мэдээлэл нь Шилэн дансны тухай хуулийн холбогдох заалттай нийцсэн гэж дүгнэлээ.

4.5 Завсрын аудитын үр дүн, өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

4.5.1 Завсрын аудитын талаар

Дундговь аймгийн Дэлгэрхангай сумын Засаг даргын Тамгын газрын 2024 оны эхний хагас жилийн санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар 400.0 мянган төгрөгийн зөвлөмж хүргүүлснийг жилийн эцсийн санхүүгийн тайлангийн аудитаар бүрэн хэрэгжүүлж ажилласан байна.

4.5.2 Өмнөх аудитын мөрөөр авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээний үр дүн

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар 500.0 мянган төгрөгийн залруулагдаагүй алдаа илэрснээс албан шаардлага, төлбөрийн актын биелэлт 100 хувьтай хэрэгжсэн байна.

Үзүүлэлт	Өмнөх аудитын үзүүлэлт		Биелэлт		
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Акт	1	500.0	1	500	100.0
Албан шаардлага	4	-	4	-	100.0
Хариуцлага тооцох албан шаардлага	1	-	1	-	100.0
Нийт дүн	**6**	**500.0**	**6**	**500.0**	**100.0**

4.6 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Цаг хугацааны хязгаарлагдмал байдлаас шалтгаалан дараагийн аудитаар тээвэр шатахууны тооцоололд биет горимыг хэрэгжүүлэхээр шийдвэрлэлээ.

5. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 4,380.0 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс авлагатай холбоотой 400.0 мянган төгрөгийн, цахим худалдан авалттай холбоотой 3,980.0 мянган төгрөгийн 2 албан шаардлага тус тус хүргүүллээ.

5.1 Албан шаардлага

- Харилцагч байгууллагатай 400.0 мянган төгрөгийг авлагын үлдэгдлийг тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй, барагдуулах арга хэмжээ аваагүй. Энэ Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.2.5-д /*дансны өглөг, авлага ба төлбөрийн тооцоог хянах, ажил, гүйлгээг гарахаас нь өмнө хянан, баталгаажуулах;*/, мөн хуулийн 20.2.6-д /эд хөрөнгийн болон төлбөр тооцооны тооллого хийх, үр дүнг шийдвэрлэх, бэлтгэн нийлүүлэгч, худалдан авагчтай тооцоо хийж, үлдэгдлийг баталгаажуулж, баримтжуулах ажлыг зохион байгуулах, удирдах/, заасныг;
- Цахим дэлгүүрт бараа үйлчилгээгээ байршуулаагүй этгээдээс 3.980.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж худалдан авсан. Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн хөрөнгөөр бараа, ажил, үйлчилгээ худалдан авах тухай хуулийн 38 дугээр зүйлийн 38.1-т */Ерөнхий гэрээний аргын хоёрдугаар үе шатанд захиалагч худалдан авах бараа, үйлчилгээний тоо хэмжээ, хүргэх газар, хуваарь бүхий захиалгын хуудсыг цахим системд илгээж, үнийн санал дуудаж цахим дэлгүүрээс худалдан авна/*, 38.5-д */Цахим дэлгүүрт нэг гүйцэтгэгч байгаа, эсхүл үнийн санал дуудахад үнийн санал ирээгүй бол захиалагч цахим дэлгүүрт бүртгэгдсэн хамгийн бага үнийн санал бүхий бараа, үйлчилгээг худалдан авч болно/*, Төрийн хэмнэлтийн хуулийн 14 дүгээр зүйл 14.4-т */Цахим дэлгүүрт байршсан бараа, үйлчилгээг бусад этгээдээс худалдан авахыг хориглоно/* заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь:Харилцагч байгууллагатай авлагын тооцоо нийлж, баталгаажуулах, барагдуулах, цахим дэлгүүрт бараа үйлчилгээгээ байршуулсан этгээдээс авч хуулийн хэрэгжилтийг хангаж ажиллах албан шаардлага хүргүүлсэн.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

6. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл :

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс							
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Авлагын үлдэгдлийг харилцагч байгууллагатай тооцоо нийлж баталгаажуулаагүй, барагдуулах арга хэмжээ аваагүй.	1	400.0	-	-	1	400.0	-	-	-	-
Дүн	**1**	**400.0**	**-**	**-**	**1**	**400.0**	**-**	**--**	**-**	**-**

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Цахим дэлгүүрт бараа үйлчилгээгээ байршуулаагүй этгээдээс тоног төхөөрөмж худалдан авсан.	1	3,980.0	-	-	1	3,980.0	-	-	-	-	-	-
Дүн	1	3,980.0	-	-	1	3,980.0	-	-	-	-	-	-